

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษาพฤติกรรมด้านคนขับที่รดับ - ส่งนักเรียนเปรียบเทียบกันระหว่างโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการกับไม่ร่วมโครงการ 2) เพื่อศึกษาพฤติกรรมด้านสภาพรดับ - ส่งนักเรียนเปรียบเทียบกันระหว่างโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการกับไม่ร่วมโครงการ 3) เพื่อศึกษาพฤติกรรมด้านความปลอดภัยของรดับ - ส่งนักเรียนเปรียบเทียบกันระหว่างโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการกับที่ไม่ได้ร่วมโครงการ

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาคือ นักเรียนโรงเรียนท่านครุฑาณวโรภาสอุทิศ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งให้บริการรดับจ้างรับ - ส่งนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน 100 คน และนักเรียนโรงเรียนไตรภูมิวิทยา อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งให้บริการรับจ้างรับ - ส่งนักเรียนที่ไม่ได้เข้าร่วมโครงการ จำนวน 100 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 200 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ และใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ความถี่ ร้อยละ เฉลี่ยมัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t-test สรุปผลได้ดังนี้

กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 50.0 กำลังศึกษาอยู่ที่โรงเรียนท่านครุฑาณวโรภาสอุทิศ และร้อยละ 50.0 ศึกษาอยู่ที่ โรงเรียนไตรภูมิวิทยา ร้อยละ 47.0 มีอายุ 13 ปีขึ้นไป ร้อยละ 55.5 เป็นเพศหญิง และร้อยละ 44.5 เป็นเพศชาย ร้อยละ 47.5 ศึกษาในระดับประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 ร้อยละ 86.0 ใช้บริการรดับส่งนักเรียนใน 1 เดือน จำนวน 15 ครั้งขึ้นไป ร้อยละ 96.5 ใช้บริการรถสองแถว และร้อยละ 3.5 ใช้บริการรถตู้ ร้อยละ 39.5 มีระยะทางจากบ้านพักถึงโรงเรียน 11 กิโลเมตรขึ้นไป ร้อยละ 66.5 จ่ายค่าโดยสารต่อเที่ยวที่เดินทาง 14 บาทขึ้นไป

พฤติกรรมของคนขับรถรับ-ส่งนักเรียน พบว่าในภาพรวมทั้ง 3 ด้าน มีพฤติกรรมอยู่ในระดับปานกลาง โดยพฤติกรรมของคนขับรถที่เข้าร่วมโครงการรถรับ-ส่งนักเรียน มีพฤติกรรมอยู่ในระดับดีกว่าคนขับรถที่ไม่ได้เข้าร่วมโครงการรถรับ-ส่งนักเรียน

ผลการทดสอบสมมติฐาน ด้านคนขับรถรับ-ส่งนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการรถรับ-ส่งนักเรียน พบว่ามีพฤติกรรมดีกว่าคนขับรถที่ไม่ได้เข้าร่วมโครงการรถรับ-ส่งนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในประเด็นของการพูดจา ลักษณะการออกตัวรถนุ่มนวล ลักษณะอาการหยุดรถนุ่มนวล การไม่สูบบุหรี่ การไม่ใช้โทรศัพท์มือถือขณะขับรถ และการดูแลการขึ้นลงรถดี

ด้านสภาพรถของรถรับ-ส่งนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการรถรับ-ส่งนักเรียน มีสภาพดีกว่ารถรับ-ส่งนักเรียนที่ไม่ได้เข้าร่วมโครงการรถรับ-ส่งนักเรียน ในเรื่อง การมีป้ายแสดงเป็นรถรับส่งนักเรียน การมีเครื่องดับเพลิง การมีเครื่องดับเพลิงขนาดพอสมควรติดตั้งไว้ในตัวรถ สภาพเบาะที่นั่ง การมีวันดำ สภาพกระจก สภาพประตู สภาพบันไดขึ้นลง ความสะอาดห้องโดยสาร

ด้านความปลอดภัยของรถรับ-ส่งนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการรถรับ-ส่งนักเรียนมีความปลอดภัยมากกว่ารถรับ-ส่งนักเรียนที่ไม่ได้เข้าร่วมโครงการรถรับ-ส่งนักเรียน ในเรื่องการปฏิบัติตามเครื่องหมายจราจร การขับรถเว้นระยะปลอดภัยห่างจากรถคันหน้า การบีบแตรไล่รถคันหน้า การตรวจสอบสภาพยาง เบรก น้ำมันรถก่อนออกรถ การคาดเข็มขัดนิรภัย การขับรถชิดด้านซ้ายตลอดเวลา ข้อเสนอแนะจากการศึกษา ดังนี้

1. กรมการขนส่งทางบก ควรขยายผลการดำเนินโครงการอบรมเพิ่มประสิทธิภาพพนักงานขับรถรับส่งนักเรียนต่อไป เพื่อทบทวนความรู้ความเข้าใจกฎระเบียบต่างๆ เกี่ยวกับความปลอดภัยในการจราจรให้พนักงานขับรถขนส่งนักเรียน

2. ควรปลูกฝังให้คนขับรถมีจิตสำนึกในการใช้รถ ใช้ถนน ด้วยความไม่ประมาท เคารพกฎจราจร เพื่อลดการสูญเสียจากการเกิดอุบัติเหตุบนท้องถนน

3. กรมการขนส่งทางบก ควรปฏิบัติตามกฎระเบียบอย่างจริงจังกับคนขับรถที่มีการนำรถยนต์มาใช้รับ-ส่งนักเรียนโดยไม่ได้รับอนุญาต

4. ควรกำหนดให้รถรับ-ส่งนักเรียนทุกคันมีเครื่องดับเพลิงประจำรถ

5. พนักงานขับรถควรมีการตรวจสอบสภาพรถให้ได้มาตรฐาน และอยู่ในสภาพพร้อมใช้งานอย่างสม่ำเสมอ

The three objectives of the study were 1) to investigate the driving behavior of school bus drivers in the school bus project and that of school bus drivers that did not join the project ; 2) to find out the difference in school bus condition between school buses in the project and those that did not join the project ; and 3) to compare the safety of participant and non-participant school buses.

The data were collected from 100 school students in Than Karayanwaropas – uthit School in Muang District, Nakorn Srithammarrat Province, who used the service of school buses that joined the project. Also included in the study were 100 school students at Tribhumi Wittaya School who used the service of school busses outside the project. The total sample of 200 school students were selected by accidental sampling. A questionnaire was employed to gather the data. Frequency, percentage, mean and standard deviation were used to describe the data, and t-test to test the hypotheses.

Half of the students were studying at Than Karayanwaropas – uthit School and the other half were studying at Tribhumi Wittaya School. About 47.0% were 13 years old or more. About 55.5% were female students and the other 44.5% were male ones. About 47.5% were in Grades 4-6, about 86.0% use school buses to least 15 times a month. About 96.5% used the service of two – row taxi pick – ups and 3.5% used the service of

taxi vans. About 39.5% lived 11 kilometers far from their schools. About 66.5% paid at least 14 baht a trip.

Behavior of school bus drivers. All the three dimensions of their behavior was found to be moderately satisfying. The behavior of school bus drivers in the project was better than that of school bus drivers who did not join the project.

When the hypotheses were tested, it was found that school bus drivers in the project had better behavior than those who didn't at the 0.05 level. Especially, they spoke more politely. They pulled out smoothly and pulled up smoothly too. They did not smoke. They did not use a mobile phone while driving. And they took care of students well when getting on and getting out of the bus.

School bus condition. The condition of school buses in the project was better than that of school bus outside the project. The buses had a sign to show that they are school buses. They were equipped with a fire extinguisher. The school buses in the project were also better in terms of seats, fumes, window glass, doors, stairs, and passenger room.

Safety. The school buses in the project were safer than their counterparts. The bus drivers followed the traffic signs. They kept an appropriate distance from the car in the front. They honked for the front car to speed up. The bus tires were always checked, including the brake and gasoline. The bus drivers always wore a safety belt and keep left all the time.

Recommendations.

1. The Land Transport Department should provide more training for school bus drivers to increase their skills and to review their knowledge and understanding of traffic regulations for the safety of school students.

2. School bus drivers should be disciplined about how to drive with carefulness and without breaking traffic regulations in order to reduce road accidents.

3. The Land Transport Department should strictly enforce the law to deal with those who used their vehicles as school buses without permission.

4. All school buses should be required to be equipped with a fire extinguisher.

5. School bus drivers should have the bus checked. The buses should be made ready for all the time.